

KDO SE ZA POSLEDNÍ ROK NESTAL ANARCHISTOU, TEN NEDÁVAL POZOR

- CZ24 News | 5. března 2021

ČESKO: Stát v řešení pandemie strašidelně selhal, a v následujících bodech se pokusím vysvětlit, proč bude selhávat i nadále.

Všudypřítomné selhání státu je především naprosto nepochopitelně přehlíženo, resp. vydáváno nesprávně za lidskou chybu způsobenou neschopností momentální vládní reprezentace. Lidská chyba je totiž něco jiného než chyba lidského faktoru. Lidská chyba je to, když omylem šlápnete na plyn místo na brzdou. Chyba lidského faktoru je třeba stav, když necháte 100 lidí nonstop držet nad hlavami most přes dálnici vlastníma rukama. Až ten most spadne, nebude to chyba těch lidí. **Bude to chyba designu takového řešení.** Stejnou chybou designu je vložit osud nás všech do rukou stovek lidí pracujících pro stát, kteří nebudou platit žádnou cenu za to, když udělají chybu. Většina lidí si selhání státu sami nikdy neuvědomí, nepřizná a nepřipustí. Nechtějí ho vidět, a informace, které k nim tečou, odvádějí jejich pozornost jiným směrem. V následujících bodech se pokusím nejprve popsat, čeho jsme svědky (selhání státu), a poté poukážu na to, proč toto selhání většina lidí nevnímá a nevezme si z něj žádné ponaučení.

- **Stát selhal hůř než ti, před kterými nás měl údajně chránit**

Silný stát prý musíme mít proto, aby suploval volný trh údajně selhávající při mimořádných událostech vyžadujících rychlý přístup, u kterého nesmí být motivace na něm zbohatnout. Rok co rok, měsíc co měsíc, odevzdáváme státu většinu svého výdělku a předáváme mu svá práva a svobody, aby mohl v pravý čas, až bude nejhůř, okamžitě jednat, a zachránit nás před takovou mimořádnou událostí, kterou by volný trh nezvládl vyřešit (nebo by nabídl řešení jen pro bohaté). **Taková mimořádná událost přišla a stát, zdaleka nejbohatší, nejsilnější a nejmocnější instituce na území ČR, selhal spektakulárním způsobem.** Správa státních hmotných rezerv, instituce speciálně pro tento účel zřízená, shořela jako papír mezi prvními. Hygiena a ministerstvo zdravotnictví následovalo zanedlouho, a to se stalo teprve v první polovině roku 2020.

Stát si uzurpoval monopol na řešení této mimořádné situace, vysál z nás násilím nadpoloviční většinu

zdrojů (finančních i lidských), ale jediná jeho starost byla, jak co nejvíc ušetřit (nekompenzovat žádné ztráty způsobené lockdowny) potažmo jak co nejlépe zabezpečit své státní úředníky (finančně, očkováním). Stát myslel hlavně sám na sebe, aby co nejvíce ušetřil. Opatření, která zavedl, jsou většinou ta pro stát nejlevnější, protože jejich náklady přenesl na obyvatele (tedy neplatil je rovnou z vybraných daní). A až někde nakonec, jaksi mimoděk, začaly teprve konkrétní osoby ve vedení státu rozkrádat zakázky či se jinak obohacovat na úkor státu, který zastupují. Tyto případy jsou paradoxně nejvíc vidět, ačkoliv jsou nejméně škodlivé.

Veškerá pravidla, která stát sám na sebe ušil (kupř. ústava, zákon o veřejných zakázkách, normy a regulace) **přestala ze dne na dne platit.** Stát (prostřednictvím svých zástupců) prokázal, že jedná jen a jen ve svém vlastním zájmu a snaží se maximálně obohatit, namísto skutečného řešení problému. Stát se zhmotnil jako nejhorší obava odmítačů volného trhu, kdy jako nejtvrďší byznysmen šel tvrdě za ziskem, za úsporami svých vlastních zdrojů na úkor obyčejných lidí. Navíc nezvládl zajistit služby, které lidem nasliboval – a to má na rozdíl od volného trhu v dispozici násilné prostředky sloužící mu k zašlapání konkurence a k donucení zákazníků nedokonalé služby pod pohrůžkou násilí využívat (a platit za ně). A ještě s tím rozdílem, že většina lidí stále považuje takové jednání státu (na rozdíl od takového jednání na volném trhu) za sice možná nedokonalé, ale pořád v principu legitimní.

- **Podobnost s obdobím komunistické totality**

Zcela iluzorní je představa, že toho lidé už mají dost, že povstanou ve volbách, a státu to spočítají. Není to pravda. A to ani za předpokladu, že by platilo, že volby něco vyřeší, a přivedou na svět nové, lepší vůdce. Období komunistické totality je v dnešní době většinou interpretováno jako doba, ve které celý národ trpěl pod útlakem hrstky komunistických špiček, dokud nebyl osvobozen skupinou disidentů. Představa, že se obyvatelé Československa hromadně dívali na západ a toužili po tamní svobodě, kapitalismu a odpovědnosti, neodpovídá realitě.

Ve skutečnosti většina národa byla přímou součástí komunistického establishmentu, část s ním kolaborovala, část trpěla stockholmským syndromem smířená s danou situací. Pouze malá skupina lidí v této zemi si uvědomovala nespravedlnost všudypřítomné totality a jen mizivá podmnožina této uvědomělé skupiny se postavila, byť aspoň na symbolický odpor.

S lockdownem, nouzovým stavem a s vládními opatřeními je situace velmi podobná. Většina obyvatel této země (a dost možná celého světa) se současnou státní politikou zákazů a represe v podstatě souhlasí (být mají výhrady ke zmatenému způsobu aplikace této politiky). A to mluvím i o lidech, kteří Andreje Babiše a současnou vládní koalici z duše nesnášejí, hlásí se k pražské kavárně a chodí na Letnou obdivovat zrzavého teologa s mesiášským komplexem.

S koronavirovou totalitou jsou lidé smířeni z různých důvodů. Z neznalosti, pro neuvědomění si závažnosti situace nebo ze strachu o své zdraví. Za posledních 20 let jsou na různé absurdní zákazy a myšlenku silného „nanny state“ natolik zvyklí, že si nic jiného neumějí představit. Velké části našich spoluobčanů stát jako instituce natolik imponuje, že si za její maskou už nepředstavují Babiše, ale jakousi nadpřirozenou autoritu, která pro dobro celku musí zašlapat do země něco tak „zbytečného“, jako je volný trh a volný pohyb.

- **Panuje neuvěřitelná informační asymetrie**

Sytý hladovému nevěří. Dnes to může znít neuvěřitelně, ale v roce 2002 někteří obyvatelé pražských Vinohrad považovali televizní zprávy o povodních v Praze za přehnané, protože prakticky neměli možnost se s ostatními Pražáky, kteří byli povodněmi postiženi, potkat (jelikož ti neměli kde bydlet, a tak utekli na venkov). Něco podobného zažíváme dnes, přestože vlastníme mobilní telefony, sociální

sítě a internet. [Komentátor Bohumil Pečínka](#) říká, že třetina lidí je dnes na dně, třetina na polodovolené a ti poslední táhnou celou společnost. Já bych tuto tezi doplnil v tom smyslu, že o sobě tyto třetiny navzájem nevědí. **Proto ty třetiny, kterých se selhání státu přímo nedotkne, nebude selhání státu nikdy dostatečně viditelné.** Dokonce jej nemusí prohlédnout ani ti, na které selhání státu přímo dopadne. Buď takové selhání přisoudí personálně pouze Babišovi (jako by on snad nebyl výsledkem volání po silném státu a vítězem demokratických státních voleb), nebo si řeknou, že za jejich situaci může korona, nikoliv její „řešení“ ze strany státu.

Informační asymetrie se projevuje i geograficky, a to nejen v rámci ČR, ale zejména mezistátně. Už v dobách otevřených hranic tvořilo většinu mediálního obsahu pouze překlápění ČTK nebo opisování nejen od zahraničních kolegů, ale i od těch tuzemských navzájem. Zprávy z Evropy, natož se světa, jsou zkresleny mediálními zkratkami a skutečnost není dle fotografií očitých svědků tak jednoznačná. Opatření se dodržují s různou intenzitou v různých částech světa jinak (s různými dopady) a nelze jednoznačně určit korelaci mezi mírou dodržování opatření a šířením viru. ČR a SR jsou sice momentálně mezi nejhůře postiženými zeměmi na světě (možná proto že obě země řídí Slováci, kdo ví), ale nikde není psáno, že se to časem nemůže změnit a na dno nepadnou ty země, které jsou dnes dávány za příklad (jak se již v minulosti stalo).

Za totální selhání novinářů (vedoucí paradoxně k posílení důvěry ve stát a volání po jeho tvrdším zásahu) je zcela nepochopitelné zaměňování pojmů „koronavirus“ a „nemoc Covid-19“. **Jakkoliv nechci pandemii zlehčovat, tak je jasné, že počet nositelů viru je něco zcela jiného než počet nemocných.** Je to podobné, jako kdyby během uprchlické krize novináři tvrdili, že každý přechod přes hranice naší země znamená příchod nového nelegálního migranta. Kdyby takovým způsobem, jako dnes o koronaviru, referovala média o uprchlické krizi, byl by dnes Okamura prezidentem. Tolik k informační asymetrii, ze které nevede cesta ven.

• Závěr

Závěr není nijak optimistický. Osobně se domnívám, že jsme na konci historicky zcela výjimečné éry svobody, která začala pádem komunismu. I když se podaří dostat koronavirus pod kontrolu, společenské a ekonomické škody budou nenávratné. Po listopadu 1989 pomohla postkomunistickým zemím ze dna politická a ekonomická transformace, ale nic takového nebude po „pádu koronaviru“ v plánu, nebude po tom poptávka a neexistuje nikdo, kdo by něco takového chtěl (a uměl) zrealizovat. **Vláda naší země bude z obavy o své přežití (nejen politické) zuby nehty bránit své pozice a nevyhnutelná ekonomická krize donutí naši vládu k zoufalým krokům, které snad ani nechci domýšlet.** Opět jsme se dočkali situace, kdy pod zdánlivě ušlechtilou záminkou uchvátil stát veškerou moc. Jsme nuceni si to prožít znovu. Jen doufejme, že to zas nebude trvat 40 let.

Autor: WASILL

Zdroj: <https://pravyprostor.cz/>